EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 25. 3. 2024
COM(2024) 135 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE,

o vykonávaní a vplyve rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/646 z 18. apríla 2018

o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES

[predložená podľa článku 9 rozhodnutia (EÚ) 2018/646]

{SWD(2024) 71 final}

Obsah

1. Úvod 1
1.1. Europass a jeho vykonávanie 1
1.2. Prehľad metodiky hodnotenia 2
2. Hlavné zistenia a závery hodnotenia 3
2.1. Účinnosť 3
2.2. Efektívnosť 5
2.3. Koherentnosť 6
2.4. Pridaná hodnota pre EÚ a dosah 7
2.5. Relevantnosť 7
3. Získané poznatky 8

1. ÚVOD

V tejto správe sa prezentujú zistenia vyplývajúce z hodnotenia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/646 z 18. apríla 2018 o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES[1], ktoré vykonala Európska komisia. Je doplnená pracovným dokumentom útvarov Komisie, v ktorom sa posudzuje, v akom rozsahu je Europass účinný, efektívny a koherentný, poskytuje pridanú hodnotu pre EÚ a udržuje si relevantnosť z hľadiska napĺňania súčasných i budúcich potrieb. Okrem toho sa v rámci hodnotenia preskúmalo využívanie a širší vplyv Europassu na európsky trh práce a politiky v oblasti zručností a celoživotného vzdelávania. Analyzovali sa aspekty, ako je lepšia transparentnosť a porovnateľnosť kvalifikácií, zručností a kompetencií či súlad rôznych nástrojov v oblasti zručností a kvalifikácie. V hodnotení sa takisto skúma, do akej miery Europass poskytuje prístup k informáciám a poradenstvu o pracovných a vzdelávacích príležitostiach a zručnostiach požadovaných na trhu práce. Hodnotenie sa vzťahuje na obdobie od roku 2018, keď bolo rozhodnutie o Europasse prijaté, až do roku 2022. Zameriava sa na rok 2020, keď bola spustená nová platforma, a nasledujúce obdobie. Z geografického hľadiska sa hodnotenie vzťahuje na 27 členských štátov EÚ, Európsky hospodársky priestor (EHP), ako aj kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny podľa príslušných dohôd, ktoré uzavreli s EÚ.

1.1. Europass a jeho vykonávanie

Europass je jedným z 12 opatrení v rámci Európskeho programu v oblasti zručností z roku 2020[2], ktorého cieľom je pomôcť jednotlivcom a podnikom rozvíjať viac zručností a lepšie zručnosti na podporu zvyšovania úrovne zručností a získavania nových zručností. Tým sa prispeje k dosiahnutiu sociálne spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie. Navyše platforma Europass priamo podporuje európsky vzdelávací priestor a európske digitálne desaťročie.

Cieľom rozhodnutia z roku 2018 bolo zlepšiť Europass a premeniť ho z portálu so stiahnuteľnými vzormi na platformu založenú na službách. V tejto premene sa zohľadnil technologický pokrok a zmeny na trhu práce, v systémoch vzdelávania a odbornej prípravy a spoločnosti ako celku, ku ktorým došlo od prvotného zavedenia Europassu v roku 2004.

Novú platformu Europass spustila Komisia v júli 2020. Slúži ako nová online platforma pre celú EÚ, ktorá používateľom ponúka prístup k širokej škále online nástrojov a služieb. Môžu ich využívať učiaci sa, pracovníci, uchádzači o zamestnanie a dobrovoľníci na jasnú a konzistentnú komunikáciu a prezentáciu svojich zručností, kvalifikácií a skúseností v celej Európe. Medzi ďalšie zainteresované subjekty patria poskytovatelia vzdelávania a odbornej

[1] Pozri rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/646 z 18. apríla 2018 o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES.

[2] Pozri EUR-Lex - 52020DC0274 - SK - EUR-Lex (europa.eu).

prípravy, profesionáli v oblasti poradenstva, zamestnávatelia, verejné služby zamestnanosti, sociálni partneri, poskytovatelia práce s mládežou, mládežnícke organizácie, dobrovoľnícke organizácie a tvorcovia politík.

Nový Europass je jednotným kontaktným miestom pre viaceré existujúce nástroje a služby EÚ, pričom podporuje výmenu informácií a porozumenie zručnostiam a kvalifikáciám vrátane tých, ktoré sú potrebné z hľadiska mobility, odbornej prípravy a zamestnateľnosti.

Hoci mnohé z nástrojov, služieb a informácií týkajúcich sa Europassu boli zavedené a dostupné na platforme v čase jej spustenia v júli 2020, ďalšie nástroje boli pridané neskôr, ako napríklad európske digitálne certifikáty pre vzdelávanie v októbri 2021, nástroj na vlastné hodnotenie digitálnych zručností v decembri 2021 a nástroj Trendy v oblasti pracovných miest a zručností[3] v júni 2023.

Jednotlivé nástroje a služby sa pravidelne aktualizujú, pričom umelá inteligencia a analýza údajov sa začínajú viac využívať na ďalšie prispôsobenie platformy potrebám používateľov, napr. prostredníctvom personalizovaných návrhov pracovných a vzdelávacích príležitostí. Cieľom je zlepšiť služby platformy pre koncových používateľov, a tým lepšie zosúladiť profily, zručnosti, kvalifikácie a záujmy s pracovnými miestami, ako aj príležitosťami na vzdelávanie a dobrovoľníctvo atď.

Členské štáty vykonávajú úlohy stanovené v rozhodnutí o Europasse najmä prostredníctvom národných stredísk Europass (NSE), ktoré existovali už pred rozhodnutím o Europasse z roku 2018. Strediská sú určované na vnútroštátnej úrovni, fungujú nezávisle a sú spolufinancované z grantov EÚ. Poskytujú podporu používateľom a propagujú dokumentáciu zručností a kvalifikácií prostredníctvom Europassu. Celkovo prispievajú k operačnej a propagačnej podpore Europassu, osvete o Europasse na vnútroštátnej úrovni a prepájaniu platformy s jednotlivými používateľmi a ich potrebami.

1.2. Prehľad metodiky hodnotenia

Na podporu hodnotenia sa prijal prístup spájajúci rôzne metódy[4], ktorý kombinuje primárne a sekundárne údaje, a uplatnil sa v rámci externej štúdie[5]. Jeho súčasťou bola administratívna kontrola príslušných úradných dokumentov a literatúry, analýza údajov (údaje o používateľoch platformy Europass, údaje o nákladoch poskytnuté Komisiou, vyhľadávanie pomocou Google a analýza sociálnych médií), zber kvantitatívnych primárnych údajov (tri prieskumy zamerané na používateľov Europassu a osoby, ktoré ho nepoužívajú, zamestnávateľov, poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy) a kvalitatívnych poznatkov z hĺbkových rozhovorov so zainteresovanými subjektmi, cielené kvalitatívne

[3] Nástroj Trendy v oblasti pracovných miest a zručností sa v čase vývoja nazýval Nástroj informovanosti pre oblasť zručností.

[4] Ďalšie informácie o nástrojoch zberu údajov, dotknutých skupinách zainteresovaných subjektov a počte respondentov sú uvedené v pracovnom dokumente útvarov Komisie, v oddiele 1.2. Prehľad metodiky a prílohe V Súhrnná správa.

[5] Pozri štúdiu na podporu *ex post* hodnotenia Europassu, Verian Group (predtým Kantar Public) (https://op.europa.eu/sk/web/general-publications).

pozorovania osôb, ktoré nepoužívajú Europass, verejná konzultácia a výzva na predkladanie podkladov[6].

V rámci tohto hodnotenia bola vyvinutá intervenčná logika[7], ako aj hodnotiaca matica. Maticou sa spojili kritéria hodnotenia s intervenčnou logikou a využili kľúčové prvky na vypracovanie výskumných otázok.

Jedna z výziev hodnotenia sa týka štrukturálnych zmien medzi rámcom Europass na obdobie do roku 2018 a rámcom z roku 2018, ktorý má oveľa širší rozsah pôsobnosti (a na základe ktorého sa spustila nová platforma v roku 2020). Vzhľadom na to sa rámce dali len sčasti porovnať. Ďalšia výzva sa týkala podrobnosti údajov, ktoré boli dostupné na prípravu podpornej štúdie.

Na účely tohto hodnotenia sa pravidelne konzultovalo s členskými štátmi prostredníctvom poradnej skupiny pre Europass[8].

2. HLAVNÉ ZISTENIA A ZÁVERY HODNOTENIA

V tomto oddiele sú zhrnuté zistenia a závery hodnotenia týkajúce sa vplyvu a vykonávania rozhodnutia o Europasse v súlade s piatimi kritériami stanovenými v usmerneniach o lepšej právnej regulácii: účinnosť, efektívnosť, koherentnosť, pridaná hodnota pre EÚ a relevantnosť.

2.1. Účinnosť

Pokiaľ ide o účinnosť, používatelia a zainteresované subjekty oceňujú novú platformu Europass ako jednotné kontaktné miesto, kde sa združujú zručnosti, kvalifikácie a nástroje mobility pracovnej sily. Niektoré funkcie Europassu nie sú úplné (informácie o kvalifikáciách a vzdelávacích príležitostiach), pretože údaje od vnútroštátnych orgánov stále chýbajú. Očakáva sa, že nástroj Trendy v oblasti pracovných miest a zručností, ktorý bol spustený v júni 2023, ešte viac posilní proces integrácie platformy s ďalšími iniciatívami a zdrojmi údajov.

Prieskum medzi používateľmi a osobami, ktoré Europass nepoužívajú, ukazuje, že vo využívaní nástrojov a služieb Europassu sa vyskytujú rozdiely. Životopis Europass a motivačný list sú najznámejšími a najčastejšie používanými nástrojmi Europassu. Životopis a motivačný list využíva väčšina používateľov Europassu (76 %) často alebo niekedy. Vo všeobecnosti prevláda názor, že nástroje a služby Europassu sú užitočné. Väčšina respondentov vo verejných konzultáciách (aspoň 80 %) považuje nástroje a služby za užitočné alebo veľmi užitočné, pričom najviac oceňujú životopis Europass (90 %). V menšej

6 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13323-Lifelong-learning-and-career-management-evaluation-of-Europass-since-2018/F_sk.

7 Pozri obrázok 10 (Intervenčná logika Europassu) v prílohe II k pracovnému dokumentu útvarov Komisie.

8 Poradná skupina pre Europass je poradný orgán na úrovni EÚ zložený zo zainteresovaných strán. Komisia zriadila poradnú skupinu pre Europass na podporu vykonávania rozhodnutia o Europasse.

miere sa používajú aj iné funkcie, napríklad vytváranie a sledovanie žiadostí (37 %), vzory dodatkov (31 %), nástroj na vlastné hodnotenie digitálnych zručností (28 %) a európske digitálne certifikáty pre vzdelávanie (28 %) (uvedené číselné hodnoty predstavujú percentuálne podiely opýtaných používateľov Europassu, ktorí používali tieto nástroje často alebo niekedy). Treba poznamenať, že jednotlivé nástroje sú rozdielne a majú mierne odlišné cieľové skupiny, čo môže vysvetľovať určité rozdiely v číslach. Znamená to, že je potrebná ďalšia analýza zameraná na hlavné príčiny menšieho využívania niektorých nástrojov. Zároveň z toho vyplýva, že jednotlivé nástroje Europassu je potrebné lepšie začleniť do zdokonaleného systému analýzy údajov, aby sa používateľom poskytovali lepšie prispôsobené návrhy na prácu a vzdelávanie v Európe.

Europass poskytuje nástroje, služby a informácie na podporu mobility pracovnej sily a vzdelávacej mobility jednotlivcov v EÚ a uľahčuje cezhraničnú štandardizáciu. Nástroje a služby umožňujú používateľom prezentovať osobné informácie a dokumentovať svoje zručnosti, kvalifikácie a vzdelávacie výstupy v štandardizovanom európskom formáte až v 31 jazykoch. Zamestnávatelia a poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy využívajú Europass predovšetkým ako nástroj na podporu mobility a štandardizované prezentovanie vedomostí, zručností a kompetencií. Navyše rozhovory so zainteresovanými subjektmi na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni preukázali, že väčšinou vnímajú Europass ako platformu, ktorá podporuje mobilitu na účely pracovných a vzdelávacích príležitostí v EÚ. Respondenti na úrovni EÚ takisto skonštatovali, že Europass podporuje vykonávanie ďalších európskych politík (napr. programov mobility EÚ).

Europass účinne rozvíja spoločný rámec pre transparentnosť a uznávanie zručností a kvalifikácií medzi členskými štátmi. Pozostáva z niekoľkých prvkov: prepojenie s európskym kvalifikačným rámcom, uverejňovanie informácií o kvalifikáciách a vzdelávacích príležitostiach (táto oblasť sa však stále vyvíja), spoločné vzory dodatkov a európske digitálne certifikáty pre vzdelávanie.

Komunikácia o Europasse prebieha na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni a majú ju na starosti národné strediská Europass. Vďaka nej sa úspešne darí oslovovať koncových používateľov i zainteresované subjekty. Údaje o platforme ukazujú značný nárast počtu registrovaných používateľov po spustení novej platformy (používatelia si do konca roka 2022 vytvorili viac ako 4,5 milióna profilov). Do 31. januára 2023 novú platformu navštívilo približne 32,4 milióna jedinečných návštevníkov[9] a jej stránky boli zobrazené viac ako 261 miliónkrát v rámci 58,8 milióna relácií.

Informovanosť o Europasse sa medzi krajinami líši. Z prieskumu medzi používateľmi a osobami, ktoré Europass nepoužívajú, uskutočneného v desiatich krajinách vyplynulo, že Europass najviac poznajú v Portugalsku, Rumunsku a Chorvátsku: 88 % Portugalčanov, 79 % Rumunov a 77 % Chorvátov v prieskume poznalo Europass. Najmenej ho poznajú vo Francúzsku (24 %) a v Nemecku (19 %)[10]. Na základe údajov o platforme z roku 2022

[9] Jedinečný návštevník je ktokoľvek, kto navštívi platformu z určitej IP adresy. Započítavajú sa len raz, aj keď platformu navštívia cez rôzne profily.

[10] Na základe prieskumu medzi používateľmi a osobami, ktoré Europass nepoužívajú, uskutočneného v desiatich krajinách: Nemecko, Španielsko, Grécko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Portugalsko, Poľsko, Rumunsko, Švédsko.

a štatistík Eurostatu o obyvateľstve EÚ sa väčšina používateľov Europassu nachádza v Taliansku, Portugalsku a Rumunsku (v celkovom počte). V týchto krajinách sú v porovnaní s celkovým počtom obyvateľov aj vyššie podiely profilov Europass. Percentuálny podiel profilov na krajinu (z celkového počtu obyvateľov) v Portugalsku predstavuje 4,5 %, Rumunsku 1,9 % a Taliansku 1,8 %. Pomerne vysoké percentuálne podiely profilov (z celkového počtu obyvateľov) sú aj na Malte, v Chorvátsku, Slovinsku a Lotyšsku. Medzi krajiny s relatívne nižším percentuálnym podielom používateľov Europassu (z celkového počtu obyvateľov) patrí Dánsko, Švédsko, Nemecko, Holandsko, Poľsko, Francúzsko a Írsko[11]. Mohlo by sa prijať viac opatrení na podporu Europassu v tých krajinách, v ktorých je menej známy a využívaný, a to tak Komisiou, ako aj národnými strediskami Europass.

Väčšina používateľov Europassu má menej ako 35 rokov a dobrú úroveň vzdelania. Značný záujem o Europass medzi mladými ľuďmi, ktorí sú na začiatku svojej kariéry, je obzvlášť silnou stránkou, na ktorej by sa malo stavať. Ženy sú medzi používateľmi trochu menej zastúpené. Väčšina používateľov má už nejaké pracovné skúsenosti. Pokiaľ ide o jazyky, ktoré sa uvádzajú v profiloch, najviac používaná je angličtina, po ktorej nasleduje taliančina, portugalčina a rumunčina. Zvyšné jazyky sú menej zastúpené.

Od spustenia platformy sa pracuje na zlepšení jej prístupnosti. Stále však existujú určité problémy, ktoré sa týkajú rôznych skupín osôb vrátane osôb s nižšou úrovňou digitálnych zručností, starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím. Nedostatok digitálnych zručností predstavuje hlavnú prekážku v prístupnosti.

Dve tretiny osôb, ktoré sa zúčastnili na verejnej konzultácii, považovali platformu za ľahko použiteľnú. Respondenti však poukázali aj na problémy spojené s komplexnou povahou platformy, v dôsledku čoho je podľa nich platforma menej používateľsky ústretová a intuitívna.

2.2. Efektívnosť

Pokiaľ ide o rozpočet vyčlenený na vývoj a vykonávanie Europassu, výrazné zvýšenie počtu nových používateľov od spustenia platformy v júli 2020 (v období od júla 2020 do decembra 2022 bolo vytvorených v priemere 150 000 profilov mesačne) a očakávaná stabilita nákladov v nadchádzajúcich rokoch v súvislosti s vyspelosťou platformy a dokončením väčšiny nástrojov by mali prispieť k zníženiu nákladov na profil Europass (náklady na dodatočný profil Europass v roku 2022: 1,22 EUR). Nákladová efektívnosť platformy sa v rokoch 2021 až 2022 zlepšila a očakáva sa, že bude pokračovať, keďže digitálne platformy majú zvyčajne nízke hraničné náklady na ďalších používateľov.

Od roku 2018 sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zlepšila efektívnosť jej riadenia, a to vďaka pevnejšej viacúrovňovej štruktúre a širšiemu prerozdeleniu povinností a úloh z Komisie na členské štáty, ako aj medzi viaceré organizácie na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Zainteresované subjekty a národné strediská Europass uviedli, že potrebujú viac zdrojov, pretože majú plniť ďalšie úlohy a nová platforma poskytuje viac nástrojov a služieb

[11] Úplný prehľad podielu profilov Europass na členský štát, ktorý je vyjadrený ako percentuálny podiel celkového počtu obyvateľov, sa nachádza v prílohe VII k pracovnému dokumentu útvarov Komisie.

ako predošlá platforma. To, že ďalšie úlohy sa plnia s podobným rozpočtom[12] ako pred spustením platformy v júli 2020, preukazuje zlepšenú nákladovú efektívnosť.

Zainteresované subjekty uznávajú, že sa vynaložilo veľa úsilia na zlepšenie používateľskej ústretovosti Europassu a riešenie technických problémov. Okrem iného sa výrazne znížili chyby nahlásené koncovými používateľmi v druhom polroku 2022 a v prvej polovici roka 2023. Zainteresované subjekty sa domnievajú, že treba venovať viac pozornosti oprave technických problémov platformy než ďalšiemu vývoju nových nástrojov. Pomohlo by to zvýšiť funkčnosť, viditeľnosť a jednoduchosť používania platformy.

2.3. Koherentnosť

Europass je koherentný so širším politickým kontextom. Platforma Europass priamo podporuje Európsky program v oblasti zručností, európsky vzdelávací priestor a európske digitálne desaťročie. Mnoho iniciatív v rámci Európskeho programu v oblasti zručností sa pri vykonávaní v praxi na úrovni EÚ opiera o Europass, napr. informovanosť pre oblasť zručností. Europass navyše prispieva k prioritám európskeho vzdelávacieho priestoru, ktorými je zlepšiť kvalitu, rovnosť, začlenenie a úspech vo vzdelávaní a v odbornej príprave pre všetkých, ako aj zabezpečiť, aby sa celoživotné vzdelávanie a mobilita stali realitou pre všetkých. Okrem toho premena Europassu z platformy s piatimi vzorovými dokumentmi na digitálne riešenie typu jednotné kontaktné miesto je v priamom súlade s európskym digitálnym desaťročím.

Europass je úzko prepojený s európskym kvalifikačným rámcom, keďže informácie o rámci a nástrojoch (nástroj na porovnávanie, prepojenie národných registrov kvalifikácií) sú začlenené do platformy Europass. Europass je takisto zosúladený s prioritami prijatými Komisiou Ursuly von der Leyenovej: „Európa pripravená na digitálny vek“ a „hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí“. Europass okrem toho vykazuje intenzívne synergie a technickú interoperabilitu s nástrojmi a iniciatívami EÚ v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, odbornej prípravy a poradenstva, ako sú EURES, Európska klasifikácia zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolaní (ESCO), Erasmus+ a EQAR (Európsky register zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania). V tejto súvislosti by sa mohlo vytvoriť viac synergií medzi Europassom a tými únijnými a vnútroštátnymi platformami, ktoré poskytujú podobné nástroje a služby (napríklad informovanosť pre oblasť zručností, informácie o profesijnom poradenstve, informácie o vzdelávaní a odbornej príprave a informácie o trhu práce). Ďalšie synergie so sieťou EURES v spolupráci s Európskym orgánom práce (ELA) by mohli zahŕňať jednotný nástroj na tvorbu životopisov a profilov, ktorý by zosúlaďoval vizuálne identity pri zachovaní samostatného označenia, zlepšil prehliadanie na oboch platformách a zabezpečil, aby sa služby na oboch platformách navzájom dopĺňali.

[12] Komisia celkovo poskytla národným strediskám Europass približne 6 miliónov EUR na obe obdobia pred spustením platformy a po jej spustení v júli 2020 (t. j. 2018 – 2020 a 2021 – 2023).

2.4. Pridaná hodnota pre EÚ a dosah

Europass poskytuje pridanú hodnotu prostredníctvom jedinečných, viacjazyčných a štandardizovaných nástrojov a služieb, ktoré sú bezplatné, ako aj prístupu k informáciám o pracovných príležitostiach, vzdelávacích príležitostiach a kvalifikáciách. Štandardizované nástroje pomáhajú zamestnávateľom a poskytovateľom vzdelávania a odbornej prípravy v členských štátoch EÚ a iných krajinách zapojených do iniciatívy Europass lepšie pochopiť a porovnávať vzdelanie a pracovné skúsenosti uchádzačov a zosúladiť ich zručnosti s požiadavkami na pracovné miesto.

V dôsledku toho Europass podporuje cezhraničnú vzdelávaciu mobilitu a mobilitu pracovnej sily uchádzačov, a tým pomáha riešiť nedostatok pracovnej sily a zručností v EÚ. Popritom štandardizované nástroje a služby v rámci Europassu prispievajú k vytvoreniu rovnakých príležitostí pre uchádzačov o zamestnanie. Podľa osôb, ktoré sa zúčastnili na kvalitatívnych pozorovaniach, to platí najmä v prípade mladých ľudí, ktorí prechádzajú zo vzdelávania a odbornej prípravy na trh práce.

V súčasnosti je Europass štandardnou súčasťou podávania žiadostí o zamestnanie vo verejnom sektore vo viacerých európskych krajinách (napr. Portugalsko, Rumunsko a Taliansko). Europass môže zohrávať dôležitú úlohu aj pri štandardizácii nástrojov a služieb v rámci tej istej krajiny, kde sa politiky trhu práce líšia medzi regiónmi. Okrem toho Europass vypĺňa medzery na trhu, keď neexistujú rovnocenné vnútroštátne alternatívy.

Pokiaľ ide o používanie Europassu v súkromnom sektore, 66 % zamestnávateľov, ktorí odpovedali v prieskume, pozná Europass a 44 % ho využíva. Štandardizácia vedie k väčšej konzistentnosti a porovnateľnosti zručností v európskych krajinách. Podpora využívania Europassu by mu mohla pomôcť stať sa normou nielen pre orgány verejnej správy, ale aj pre iniciatívy EÚ, programy mobility a rôzne trhy práce a inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy.

Väčšina respondentov vo verejných konzultáciách (77 %) považuje za hlavnú výhodu Europassu, že poskytuje bezplatné služby, po čom nasledujú štandardizované vzory (66 %) a viacjazyčné funkcie platformy (65 %).

2.5. Relevantnosť

Europass bude pravdepodobne naďalej relevantný z dôvodu potreby porozumieť kvalifikáciám a zručnostiam ľudí v európskom kontexte a vzhľadom na význam podpory mobility pracovnej sily v celej EÚ a rozvoja digitalizácie. V tejto súvislosti je dôležité ďalej rozvíjať systém na analýzu údajov Europassu. To umožní využívať údaje o interakcii používateľov z rôznych nástrojov platformy na prispôsobenie návrhov na prácu a vzdelávanie v Európe.

Informácie a poradenstvo o pracovných príležitostiach sa poskytujú prostredníctvom nástroja EURES na vyhľadávanie pracovných miest a informácie týkajúce sa jednotlivých krajín sú dostupné na platforme Europass, ako aj EURES. Atraktívnosť a relevantnosť nástrojov Europassu by sa mohla ešte viac zvýšiť pomocou informácií, ktoré sú špecifickejšie pre sektory alebo priemyselné odvetvia.

Pokiaľ ide o informácie o celoživotnom vzdelávaní a nadnárodnej mobilite na účely vzdelávania, Europass je závislý od členských štátov a krajín zapojených do iniciatívy Europass, aby poskytli informácie o kvalifikáciách a vzdelávacích príležitostiach.

Relevantnosť informácií o pracovných a vzdelávacích príležitostiach vnímajú najmä mladí ľudia, ktorí sú na začiatku svojej kariéry, ako aj ľudia z krajín mimo EÚ (Európsky hospodársky priestor a kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny)[13].

Relevantnosť nástrojov Europassu by mohlo ďalej zvýšiť prispôsobenejšie poradenstvo. Personalizované odporúčania týkajúce sa pracovných príležitostí by mohli pomôcť aj pri riešení nedostatku zručností a pracovnej sily. Vyžadovalo by si to viac vnútroštátnych informácií o profesijnom poradenstve, ktoré by sa mohli pre používateľov začleniť do Europassu.

Začlenenie viacerých predtým samostatných nástrojov v oblasti zručností, kvalifikácií a mobility pracovnej sily, ako aj zavedenie nových nástrojov (napr. nástroj na vlastné hodnotenie digitálnych zručností) pomohlo znížiť fragmentáciu v tejto oblasti. Zainteresované subjekty žiadajú ďalšiu interoperabilitu s inými nástrojmi a iniciatívami EÚ. Je však potrebné zaistiť rovnováhu medzi komplexnosťou a používateľskou ústretovosťou platformy, aby sa zabránilo jej preťaženiu rôznymi nástrojmi zameranými skôr na zainteresované subjekty než na koncových používateľov.

Europass prispieva k transparentnosti, spoločnému chápaniu zručností a kvalifikácií a porovnateľnosti. V tejto súvislosti sa používatelia a zainteresované subjekty domnievajú, že európske digitálne certifikáty pre vzdelávanie sú do značnej miery relevantné, keďže normy EÚ zabezpečujú interoperabilitu a zabraňujú fragmentácii v oblasti, ktorá je stále vo vývoji.

3. ZÍSKANÉ POZNATKY

Europass podporuje ciele **Európskeho roka zručností**, ktorými je posilnenie **relevantnosti zručností** a zosúladenie ambícií, potrieb a súborov zručností ľudí s potrebami trhu práce a príležitosťami na trhu práce. Používatelia a zainteresované subjekty považujú informácie a poradenstvo o zručnostiach potrebných na trhu práce za veľmi dôležité. Europass okrem toho poskytuje nástroje, ktoré používateľom pomáhajú uvažovať nad svojimi zručnosťami a záujmami.

Už existujú prepojenia Europassu s viacerými iniciatívami EÚ, ako je EURES, ESCO, európsky kvalifikačný rámec a európsky model vzdelávania. Okrem toho by sa mohla ďalej preskúmať **interoperabilita** a **synergie** Europassu s inými relevantnými portálmi EÚ a vnútroštátnymi portálmi vrátane vnútroštátnych poradenských služieb.

[13] Prieskum medzi respondentmi, ktorí sú používateľmi Europassu, ako aj respondentmi, ktorí ho nepoužívajú, z Bosny a Hercegoviny, Čiernej Hory, Gruzínska, Nórska, zo Severného Macedónska, Srbska a z Ukrajiny.

Europass je relevantný pri **hľadaní zamestnania** a reaguje na potrebu informácií a poradenstva o pracovných príležitostiach tým, že poskytuje prístup k nástroju EURES na vyhľadávanie pracovných miest. Intenzívnejšie synergie medzi Europassom a sieťou EURES by mohli posilniť dosah oboch platforiem a priniesť výhody všetkým používateľom.

Členské štáty a krajiny zapojené do iniciatívy Europass musia vyvinúť ďalšie úsilie o vývoj **databáz a registrov s kvalifikáciami a so vzdelávacími príležitosťami**. Tie by sa prepojili s platformou Europass prostredníctvom registra súborov údajov o kvalifikáciách, aby používatelia Europassu mali dané informácie k dispozícii.

Ak by Europass ako **štandardný nástroj na stanovenie profilu pre vzdelávanie a pracovné miesta v EÚ**, a to aj v kontexte **iniciatív a programov EÚ v oblasti mobility**, prijalo viac zainteresovaných subjektov, zabezpečilo by sa tým, že nástroje a služby by využívalo viac koncových používateľov, čím by sa dosiahli úspory z rozsahu. Zároveň by sa tým ďalej posilnila relevantnosť a dosah Europassu. Okrem toho by sa mohlo bližšie preskúmať využívanie Europassu v súkromnom sektore. Z geografického hľadiska by sa propagačné činnosti týkajúce sa Europassu mohli zameriavať na krajiny, kde je Europass menej známy a používaný. Hoci záujem mladých ľudí o Europass je obzvlášť silnou stránkou, na ktorej by sa malo stavať, propagačné činnosti by sa mali zamerať aj na osoby staršie ako 35 rokov.

Je potrebné zaistiť rovnováhu medzi ďalším začleňovaním nových iniciatív EÚ do Europassu (v dôsledku čoho sa zvyšuje **komplexnosť**) a používateľskou ústretovosťou platformy.

Na to, aby Europass dosiahol svoj plný potenciál ako platforma pre budovanie kariéry a celoživotné vzdelávanie, by sa mali zlepšiť informácie o **profesijnom poradenstve, možnostiach validácie a uznávaní kvalifikácií**, keďže súčasné informácie na platforme sú naďalej všeobecné. Vyžadovalo by si to najmä užšie prepojenia s vnútroštátnymi službami a inštitúciami.

Využívanie Europassu ako riešenia na štandardizované prezentovanie vedomostí, zručností a kompetencií je mimoriadne účinné v kontexte **mobility na pracovné a vzdelávacie účely v celej EÚ**.

Je jednoznačne potrebné dokončiť **infraštruktúru týkajúcu sa európskych digitálnych certifikátov pre vzdelávanie** a využiť **normy založené na týchto certifikátoch**, aby sa členské štáty podporili pri digitálnej transformácii certifikátov a zabezpečila sa interoperabilita medzi vnútroštátnymi platformami certifikátov na úrovni EÚ.

Ďalej by sa mohlo v rámci Europassu rozvíjať využívanie **analýzy údajov** a **umelej inteligencie**. Personalizované odporúčania týkajúce sa pracovných príležitostí by mohli prispieť k odstráneniu nedostatku zručností a pracovnej sily.

V záujme zlepšenia používateľskej ústretovosti platformy Europass je dôležité uprednostniť **opravu technických problémov** pred prípadným vývojom nových nástrojov. Zvýšilo by to funkčnosť, viditeľnosť a jednoduchosť používania platformy.

Budúci vývoj Europassu by sa mohol realizovať na základe **zásady „prístupnosti už v štádiu návrhu“** s cieľom zabezpečiť prístupnosť platformy pre čo najväčší počet ľudí vrátane osôb

s nižšou úrovňou digitálnych zručností, starších osôb, dlhodobo nezamestnaných osôb a osôb so zdravotným postihnutím. Vykonávaním týchto zásad by Europass mohol prispieť k podpore inkluzívnosti a rovnosti príležitostí.

Na meranie vplyvu a miery využívania Europassu by sa mohol zaviesť **plán monitorovania údajov** a mohli by sa vykonávať pravidelné **prieskumy spokojnosti používateľov**.

Toto hodnotenie umožňuje zamerať úsilie na zavádzanie zlepšení, ktoré vyplývajú z uvedených získaných poznatkov. Na niektorých zlepšeniach sa už pracuje. Tento a budúci vývoj si bude vyžadovať ďalšie úsilie a záväzky tak na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni.